

ROVFLUGOR

Rovflugorna fångar sitt byte med frambenen.

Anfaller från luften

Rovflugorna är betesmarkernas attackhelikoptrar som ständigt patrullerar luftrummet i jakt på föda. Några arter kan fånga sitt byte i luften. I Sverige finns 41 arter av rovflugor. De varierar i storlek från 8 till 30 millimeter.

Rovflugorna är kraftigt byggda med långsträckt kropp och de är ofta rejält håriga. Några arter är slanka och nästan kala. Många av arterna är gråsvarta eller bruna men en del härmar utseendet hos getingar och bin och har gula teckningar. Det kallas mimikry. Rovflugor har stora ögon med en tydlig inbuktning i ansiktet. Nedtill på ansiktet finns en karaktäristisk mustasch av borst.

Fångar med benen

Vid jakten använder rovflugorna sina borstiga ben. De håller benen framåtriktade så att de bildar en liten fångstkorg, precis som trollsländorna gör.

Rovflugorna förekommer mestadels i ljusa, soliga och gärna torra miljöer som öppna gräsmarker och hedar eller i gläntor och bryn i skogsmarker. De tycker om att sitta på solbelysta platser och spana efter byten. Rovflugorna kan fånga många olika bytesdjur, bland annat flugor, fjärilar, getingar, gräshoppor, skalbaggar, stritar och spindlar.

Larverna hos rovflugorna lever för det mesta i marken, men vissa arter förekommer i murkna stubbar. Larverna är rovdjur och livnär sig på ägg, larver och puppor av andra insekter, men de kan också äta dött växtmaterial i jorden.

Nytta

Rovflugorna kan hjälpa till att hålla ned mängden av vissa skadedjur som fjärilslarver, vivlar eller stritar i odlingslandskapet eftersom de är effektiva rovdjur. Många rovflugor jagar sitt byte i solbelysta bryn i odlingslandskapet. Där kan du se några av arterna när de fångar flugor i luften.

Rovflugan har en mustasch av borst.

DU KAN HJÄLPA ROVFLUGORNA

Foto: : Mats Wilhelm

Rovflugan sitter gärna på solbelysta platser och spanar.

Spara död ved

Död ved i solbelysta bryn är viktigt för många rovflugor. Den döda veden är boplatser för en del arter. När rovflugorna jagar använder de också död ved i odlings- och skogslandskapet till att spana ifrån. Se därför till att spara död ved i solbelysta miljöer.

Skapa insektsrika miljöer

Røj och avverka din betesmark så att du får ett bryn med buskar och träd i olika höjder. I gläntor och bryn trivs olika slags insekter som rovflugorna kan jaga.

Sandiga fläckar blir boplatser

Om du har sandiga jordarter på din mark, se till att det finns kala fläckar med sand i åkerkanter, bryn och längs körvägar. Det finns ofta en hög artrikedom av rovflugor på sandiga marker. Om du har en husbehovstakt för sand eller mo tänk på att den ofta är boplatser för hundratals insekter. Se till att hålla den öppen genom att använda tåkten då och då.

Anlägg en insektbädd

En anlagd insektbädd i ett soligt läge skapar bra boplatser och födoområden för 100-tals insekter. Både dyngflugor och andra dynglevande insekter gynnas.

Du kan skapa en insektbädd genom att anlägga en jordvall i ditt odlingslandskap. Bädnen bör vara omkring 10 meter lång och minst en halvmeter hög. Den bör skapas i en solig miljö i en betesmark. Tänk på att gärna skapa insektbädden med massor som grävs om på plats för att undvika onödigt slitage och transporter. Undvik att placera den i bryn eller andra sollägen som redan har höga naturvärden. Då finns risk att du missgynnar torrmarkens insekter och växter.

Tänk på att det kan vara tillståndspliktigt att anlägga en insektbädd. Kontakta din naturvårdshandläggare på Länsstyrelsen för att få mer information. Om du har miljöersättningsåtagande för betesmarker och slätterängar på marken behöver du få ett godkännande från länsstyrelsen för att få anlägga bädnen.

Sätt ut rovflugor

En amerikansk flygare, *Hydrotaea aenescens*, saluförs i Sverige under namnet rovflugor. Den används till biologisk bekämpning av oönskade flygare i stallar och ladugårdar. Arten hör dock till familjen husflugor (Muscidae) och inte till familjen rovflugor (Asilidae) som beskrivs här. Bland rovflugorna finns inga arter att köpa för utsättning i Sverige.

Text: Magnus Stenmark, Ecom.

Faktaundersökning: Barbara Ekbohm, Sveriges lantbruksuniversitet.

Läs mer på jordbruksverket.se/nyttodjur.